

۱۴۰۰/۹/۲۹

شماره ۱۶۳۳۱/ت ۵۸۸۶۳ هـ

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت کشور - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۹/۲۴ به پیشنهاد بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران (با همکاری سازمان مدیریت بحران کشور و تأیید هیأت امنای صندوق بیمه حوادث طبیعی ساختمان) و به استناد ماده (۱۵) قانون تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی - مصوب ۱۳۹۹ -، آیین نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آییننامه اجرایی قانون تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی

فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱. در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار میروند:

۱. قانون: قانون تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی - مصوب ۱۳۹۹ - .

۲. صندوق: صندوق بیمه حوادث طبیعی ساختمان.

۳. بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۴. حوادث طبیعی: حوادث مندرج در ماده (۱) قانون از جمله زلزله، سیل، طوفان، صاعقه، سنگینی برف، رانش زمین، ریزش کوه و دریالرزه (سونامی).

۵. واحد مسکونی: هر واحد ساختمانی با کاربری مسکونی که دارای انشعاب قانونی برق برای مصارف خانگی می باشد.

۶. واحد غیرمسکونی: هر واحد ساختمانی با کاربری غیرمسکونی (تجاری، اداری (عمومی)، صنعتی و کشاورزی) که دارای انشعاب قانونی برق می باشد.

۷. حق بیمه: وجوهی که به موجب قانون بابت پوشش بیمه پایه توسط بیمه گذاران و دولت حسب مورد پرداخت می شود.

۸. بیمه پایه: پوشش بیمه‌های که صندوق به موجب مقررات مربوط متعهد به ارایه آن به بیمهگذار می باشد.

۹. مالک: هر شخص حقیقی یا حقوقی که سند یا مدارک اثباتکننده دال بر مالکیت وی باشد.

۱۰. بیمهگذار: هر شخص حقیقی یا حقوقی مالک واحد مسکونی یا غیرمسکونی که مکلف به پرداخت حق بیمه مندرج در قبض برق خود میباشد.

۱۱. زی نفع بیمه پایه: بیمه گذار، وراث قانونی یا قائممقام قانونی وی که خسارت مالی به او پرداخت می شود.

۱۲. سامانه: سامانه ارایه خدمات بیمه پایه حوادث طبیعی ساختمان.

۱۳. خسارت مالی: هزینه های مربوط به بازسازی و یا تعمیر واحد مسکونی یا غیرمسکونی و سهم آنها از مشاعات ناشی از حوادث طبیعی که صندوق با رعایت حداکثر تعهد مقرر در آیین نامه اجرایی ماده (۲) قانون متعهد به جبران آن است.

۱۴. حساب ویژه: حساب ویژه حوادث طبیعی موضوع ماده (۵) قانون که توسط بیمه مرکزی ایجاد و اداره می شود.

فصل دوم - تکالیف صندوق و دستگاه های ذی ربط در خصوص بیمه پایه

ماده ۲. صندوق موظف است با همکاری دستگاه های ذی ربط، سامانه را به صورت برخط با امکان ارتباط با سامانه خدمت رسانی این دستگاه ها طراحی و ایجاد کند. دستگاه های موضوع ماده (۲) قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۸ - موظفند کلیه اطلاعات مورد نیاز صندوق در چهارچوب این آیین نامه را از طریق سامانه مذکور برای صندوق ارایه نمایند.

تبصره - صندوق موظف است دسترسی بیمه مرکزی به سامانه را فراهم نماید. بیمه مرکزی دسترسی شرکت های بیمه ارایه دهنده خدمات بیمه تکمیلی به اطلاعات را از طریق سامانه فراهم می کند .

ماده ۳. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است حداکثر تا نیمه شهریور ماه هر سال اطلاعات بیمه گذاران تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور و یا سایر افرادی که از پرداخت حق بیمه پایه ناتوان هستند را از طریق سامانه به صندوق ارسال نماید .

ماده ۴. وزارت نیرو و شرکت های توزیع نیروی برق موظفند از طریق ایجاد دسترسی به اطلاعات سامانه مشترکین، اطلاعات مربوط به کلیه واحدهای مسکونی و مشاعات که به آنها انشعاب قانونی برق داده شده است و تغییرات

بعدی آن را به ترتیبی که بین وزارت نیرو و صندوق توافق میشود، از طریق سامانه در اختیار صندوق قرار دهند.

ماده ۵ - صندوق موظف است:

۱. پس از دریافت اطلاعات موضوع مواد (۳) و (۴) این آیین نامه، حداکثر حق بیمه پایه هر واحد مسکونی را تا پایان شهریور ماه هر سال با رعایت آیین نامه موضوع ماده (۲) قانون برای پیشنهاد درج در لایحه بودجه سنواتی تعیین و به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نماید.

۲. بر اساس اطلاعات موضوع مواد (۳) و (۷) این آیین نامه، سهم دولت از حق بیمه پایه هر واحد مسکونی و همچنین تعهد دولت از محل آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۴) قانون را تا پایان شهریورماه هر سال محاسبه و برای درج در لایحه بودجه سنواتی به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نماید.

۳. حداکثر تعهد صندوق و سهم بیمه گذاران واحدهای مسکونی از حق بیمه پایه بر اساس ارقام مندرج در قوانین بودجه سنواتی را از طریق سامانه به وزارت نیرو و شرکت های توزیع نیروی برق اعلام کند. درج اطلاعات مذکور در سامانه و قبض برق هر واحد مسکونی به منزله تعهد صندوق جهت جبران خسارت مالی از محل بیمه پایه حوادث طبیعی ساختمان است.

ماده ۶ - در اجرای تبصره (۱) ماده (۴) قانون، سهم بیمه گذار و سهم دولت از حق بیمه پایه واحدهای مسکونی به شرح جدول زیر تعیین می شود:

سال

اول

دوم

سوم

چهارم

پنجم

ششم

هفتم

هشتم

نهم

دهم و بعد

سهم بیمه گذار (%)

۱۰

۱۵

۲۰

۳۰

۴۰

۵۰

۶۰

۷۰

۸۰

۹۰

۹۰

۸۵

۸۰

۷۰

۶۰

۵۰

۴۰

۳۰

۲۰

۱۰

ماده ۷. وزارت نیرو و شرکت های توزیع نیروی برق موظفند با رعایت ماده (۶) این آیین نامه، صددرصد (۱۰۰٪) حق بیمه پایه سهم بیمهگذاران واحدهای مسکونی را ضمن درج در قبوض برق هر واحد مسکونی (اعم از کاغذی و الکترونیکی یا ارسال از طریق پیامک)، بلافاصله پس از وصول، به حساب خزانه داری کل کشور واریز نمایند. خزانه داری کل کشور موظف است ظرف یک هفته پس از وصول، مبالغ حق بیمه مذکور را به حساب صندوق واریز کند.

تبصره ۱. وزارت نیرو و شرکت های توزیع نیروی برق مکلفند اطلاعات مشترکین برق واحدهای مسکونی را که حق بیمه پایه خود را پرداخت کرده اند به ترتیبی که بین وزارت نیرو و صندوق توافق میشود، از طریق سامانه به صندوق ارسال نمایند.

تبصره ۲. وزارت نیرو و شرکت های توزیع نیروی برق مکلفند نسبت به صدور قبض برق و دریافت حق بیمه سهم بیمهگذاران کم مصرف که مشمول معافیت پرداخت هزینه برق مصرفی بوده ولی جزء گروه های هدف موضوع تبصره (۳) ماده (۴) قانون نمی باشند، اقدام و وجوه دریافتی را به ترتیب مقرر در این ماده به خزانه داری کل کشور واریز نمایند.

ماده ۸ - سهم دولت از حق بیمه پایه واحد مسکونی با رعایت ماده (۶) این آیین نامه، در ابتدای هر سال از محل اعتبار موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و همچنین کل حق بیمه سالانه مشمولین تبصره (۲) ماده (۴) قانون از محل اعتبار موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و اعتبارات موضوع مواد (۱۶) و (۱۷) قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۸ - تأمین و مستقیماً به حساب صندوق واریز می شود.

فصل سوم - تکالیف صندوق و بیمه مرکزی در رسیدگی به خسارت مالی

ماده ۹ - صندوق موظف است پس از وقوع حوادث طبیعی منجر به خسارت مالی، نسبت به اعزام کارشناس به محل حادثه اقدام و با رعایت دستورالعمل نحوه رسیدگی و پرداخت خسارت مالی، میزان خسارت مالی وارد شده به هر واحد مسکونی را تعیین و تعهدات خود را با رعایت حداکثر تعهد تعیین شده در آیین نامه اجرایی ماده (۲) قانون، ظرف دو هفته از تاریخ وقوع حادثه به ذی نفع بیمه پایه ایفا کند.

تبصره - دستورالعمل نحوه رسیدگی و پرداخت خسارت مالی ظرف یک ماه از تاریخ تصویب این آیین نامه، توسط صندوق تهیه و به تصویب هیأت امنا می رسد.

ماده ۱۰ - حداکثر مبلغ ریالی تعهد سالیانه صندوق در قبال هر واحد مسکونی به ازای هر حادثه است و در صورت وقوع مجدد حوادث طبیعی، صندوق تا سقف موضوع ماده (۲) قانون و آییننامه اجرایی آن تعهد خواهد داشت.

ماده ۱۱ - چنانچه یک واحد مسکونی پوشش بیمه تکمیلی حوادث طبیعی موضوع قانون را از یکی از شرکت های بیمه داشته باشد، خسارت های مالی مربوط تا سقف تعهدات بیمه پایه توسط صندوق جبران و مابه التفاوت آن از محل پوشش بیمه تکمیلی مذکور و براساس ضوابط و مقررات مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۲ - هیأت عامل صندوق می تواند پس از تأیید هیأت امنا و تصویب هیأت وزیران به تدریج پوشش بیمه صندوق را به ساختمان های غیرمسکونی تعمیم دهد.

تبصره - پس از تصویب هیأت وزیران در خصوص راییه پوششهای بیمهای صندوق به واحدهای غیرمسکونی، احکام مرتبط با واحدهای مسکونی در متن این آیین نامه به واحدهای غیرمسکونی نیز تعمیم داده می شود.

فصل چهارم - نظارت بر انجام تعهدات صندوق

ماده ۱۳- صندوق موظف است در اجرای تکلیف مقرر در ماده (۷) قانون، اطلاعات، گزارشها و مستندات زیر را از طریق سامانه به بیمه مرکزی راییه نماید:

۱- گزارش بیمسجی (آکچوئری) صندوق مشتمل بر تعیین مجموع تعهدات صندوق، کفایت منابع آن برای ایفای تعهدات و کفایت پوشش های اتکایی به صورت سالانه و بهرورسانی این گزارش بعد از پرداخت خسارت های مالی هر سه ماه یکبار.

۲- اطلاعات مربوط به گزارش های موضوع ماده (۹) این آیین نامه که مبنای پرداخت خسارت مالی توسط صندوق بوده است، به تفکیک هر حادثه طبیعی و هر واحد مسکونی ظرف یکماه از تاریخ وقوع هر حادثه.

۳- نسخه ای از صورت های مالی و گزارش عملکرد هیأت عامل در هر سال مالی حداقل یکماه قبل از جلسه هیأت امنا با موضوع رسیدگی به صورت های مالی و گزارش عملکرد سالانه.

ماده ۱۴- بیمه مرکزی موظف است پس از دریافت گزارش ها و مستندات بندهای (۱)، (۲) و (۳) موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه، نظرات خود را در رابطه با انجام تعهدات صندوق به هیأت امنای صندوق گزارش نماید.

ماده ۱۵- صندوق موظف است مطابق تبصره (۱) ماده (۱۶) قانون مدیریت بحران کشور، گزارش نحوه مصرف اعتبارات ماده یادشده را در مقاطع زمانی شش ماهه تهیه و به وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) راییه دهد.

فصل پنجم - پوشش اتکایی بیمه پایه

ماده ۱۶. صندوق موظف است با پرداخت حق بیمه مربوط پوشش های اتکایی لازم را از حساب ویژه اخذ نماید. بیمه مرکزی از طریق حساب ویژه موظف است پوشش اتکایی مورد نیاز صندوق را تأمین نماید.

تبصره ۱. نحوه واگذاری پوشش اتکایی بیمه پایه صندوق به حساب ویژه، میزان کارمزد و سایر موضوعات مربوط به موجب دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد مشترک صندوق و بیمه مرکزی به تصویب شورای عالی بیمه می رسد.

تبصره ۲. پس از وقوع حوادث طبیعی، بیمه مرکزی موظف است در چهارچوب قرارداد اتکایی مربوط از محل حساب ویژه، ظرف یک هفته از درخواست صندوق نسبت به پرداخت خسارت مالی سهم حساب ویژه اقدام نماید.

ماده ۱۷. اخذ پوشش اتکایی توسط صندوق از سایر مؤسسات بیمه اتکایی داخل و خارج از کشور بلامانع است. واگذاری به خارج از کشور منوط به اخذ موافقت قبلی از بیمه مرکزی می باشد.

فصل ششم - نحوه اداره حساب ویژه

ماده ۱۸. بیمه مرکزی موظف است پس از تصویب اساسنامه صندوق، حساب ویژه موضوع ماده (۵) قانون را به منظور پوشش اتکایی بیمه پایه ایجاد کند. به منظور استقلال مالی و حقوقی حساب ویژه از بیمه مرکزی، شناسه ملی و کد اقتصادی به این حساب تخصیص می یابد. بیمه مرکزی موظف است از طریق مرجع ثبت شرکت ها اقدامات لازم را در این خصوص به عمل آورد.

ماده ۱۹. هیأت عامل بیمه مرکزی مسئولیت اداره این حساب را برعهده دارد و موظف است گزارش عملکرد سالانه و صورتهای مالی این حساب را به طور مستقل تنظیم و هم زمان با بررسی صورت های مالی بیمه مرکزی به مجمع

عمومی بیمه مرکزی گزارش نماید.

ماده ۲۰. مجمع عمومی بیمه مرکزی مسئول رسیدگی و تصویب بودجه و صورت های مالی سالانه این حساب می باشد.

ماده ۲۱. سازمان حسابرسی مسئول رسیدگی به صورتهای مالی سالانه حساب ویژه است. صورت های مالی سالانه حساب ویژه یک ماه قبل از تشکیل مجمع عمومی بیمه مرکزی تسلیم سازمان مذکور خواهد شد تا آن سازمان گزارش خود را درباره آن تهیه و ضمن اظهار نظر به مجمع عمومی بیمه مرکزی تسلیم کند.

ماده ۲۲. نحوه سرمایه گذاری منابع حساب ویژه، تابع ماده (۱۲) قانون است.

ماده ۲۳. منابع حساب ویژه عبارتند از:

۱. دوازده درصد (۱۲٪) از محل اعتبار موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت با تخصیص صددرصد (۱۰۰٪) که سالانه در این حساب تودیع می شود.

۲. مبالغ پرداختی از محل ماده (۸) قانون.

۳. حق بیمه های دریافتی از صندوق و کارمزد مربوط به واگذاری ها.

۴. درآمد حاصل از سرمایهگذاری ها.

ماده ۲۴. مازاد درآمد بر هزینه هر دوره مالی حساب ویژه، سود ویژه سالانه بیمه مرکزی تلقی نمیشود و مشمول پرداخت مالیات بر درآمد عملکرد نمی باشد و به عنوان اندوخته به دوره بعد منتقل می شود.

ماده ۲۵. برداشت از منابع بیمه مرکزی بابت تعهدات حساب ویژه ممنوع است و جبران کسری منابع این حساب تابع ضوابط ماده (۸) قانون می باشد.

معاون اول رئیسجمهور - محمد مخبر